

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2017-02-14
Besvaras senast
2017-02-28

Till statsrådet Gabriel Wikström (S)

2016/17:307 Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård vid depression och ångest

Socialstyrelsen håller just nu på att ta fram nya nationella riktlinjer för vård vid depression och ångest, och förslaget är ute på remiss fram till den 31 mars. De föreslagna riktlinjerna har mött visst motstånd, och kritiker menar att de riskerar att leda till ett ensidigt perspektiv där psykofarmaka och elchocksbehandling prioriteras före långvarig terapi. En särskild oro har visats för att detta skulle kunna drabba barn och unga hårt.

Även om svårighetsgraden kan variera är både depression och ångestsyndrom vanliga tillstånd. Man räknar med att ca 25 procent av alla kvinnor och 15 procent av alla män drabbas av en depression någon gång i livet. Ungefär lika många drabbas av ångestsyndrom. Depression och ångestsyndrom kan vara mycket allvarliga tillstånd och leder till en ökad risk för både somatiska sjukdomar och självmord. Socialstyrelsens riktlinjer måste därför bygga på vetenskap och beprövad erfarenhet. Läkemedel och andra kroppsliga behandlingar kan vara helt nödvändigt för att patienten ska ges möjlighet att tillfriskna eller att terapi alls ska kunna vara verksamt. Samtidigt har vi kunnat se en trend av drastiskt ökad utskrivning av psykofarmaka för just gruppen barn och unga.

Socialstyrelsen skriver i sina riktlinjer att de föreslagna åtgärderna kan antas leda till ökade kostnader i ett inledningsskede, men att de på längre sikt genererar kostnadsbesparingar eftersom vården blir mer effektiv. Vilken typ av metod, vilket läkemedel eller vilken terapi som fungerar bäst i behandlingen av depression och ångestsyndrom måste vara upp till läkare och annan vårdpersonal att bedöma. Det får dock aldrig bli så att kostnadsbesparingar är en avgörande faktor i valet mellan olika behandlingsmetoder för den enskilda patienten.

Företrädare för Socialstyrelsens projektledningsgrupp i arbetet med de nya nationella riktlinjerna har i debatten lyft fram ett ökat fokus på KBT-behandling. Detta går helt i linje med den ökade evidens som stöder att exempelvis KBT bör bli en vanligare behandlingsmetod vid många diagnoser. Kritikerna menar dock att de nya riktlinjerna kan innebära att stora delar av den samtalsbehandling och psykoterapi som i dag finns inom offentlig vård kan komma att marginaliseras. Det skulle kunna betyda att kortare och därmed billigare insatser slår ut andra fungerande metoder.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga statsrådet Gabriel Wikström:

1. Tänker statsrådet ta några initiativ för att minska användningen av psykofarmaka bland barn och unga?
2. Avser statsrådet att vidta några åtgärder för att öka mångfalden av evidensbaserade behandlingar mot exempelvis depression och ångestsyndrom?

.....
Karin Rågsjö (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Maria Isaksson